



*Araştırma*

*Makale Geliş Tarihi: 02.10.2019*

*Makale Kabul Tarihi: 07.12.2019*

## **GENÇLERİN YAŞ AYRIMCILIĞI DENEYİMLERİ: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

**Arife ÇOBAN<sup>1</sup>**

**Rabia GEMALMAZ<sup>1</sup>**

**Büşra Buse KERVAN<sup>1</sup>**

**Yeşil ARSLAN<sup>1</sup>**

**Aynur GÜK<sup>1</sup>**

**Oğuzhan ZENGİN<sup>2</sup>**

### **ÖZET**

Bu çalışmanın amacı, gençlerin yaş ayrımcılığı hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarını, yaş ayrımcılığına uğradığı alanları ve maruz kaldıkları yaş ayrımcılığı konusundaki düşüncelerini saptamaktır. Bu amaç doğrultusunda Karabük Üniversitesi'nde eğitim gören 500 öğrenciye ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan 50 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan gençler toplumda kendilerine yönelik birçok alanda önyargılı ve ayrımcı pratiklerin bulunduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte gençlerin, söz konusu önyargılı ve ayrımcı tutumları içselleştirerek kendilerinden daha genç yaştaki bireylere ayrımcı tutumlarda bulunması bu çalışmanın en önemli bulguları arasındadır.

**Anahtar kelimeler:** Genç, Ayrımcılık, Yaş Ayrımcılığı

---

<sup>1</sup> Sosyal Hizmet Uzmanı

<sup>2</sup> Doç. Dr., Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü, e-posta: oguzhazengin@karabuk.edu.tr (İletişim Yazarı). ORCID: 000-0002-8873-824X

## AGE DISCRIMINATION EXPERIENCES OF YOUTH: KARABÜK UNIVERSITY EXAMPLE

### ABSTRACT

The aim of this study is to determine the areas that young people have been exposed to age discrimination and their thoughts about this discrimination, as well as whether they have knowledge about age discrimination. For this purpose, 500 students studying at Karabük University were reached. A questionnaire consisting of 50 questions was conducted by the researchers. The obtained data were analysed by applying SPSS program. According to the analysis results; the youth who participated in the study thought that there were prejudiced and discriminatory practices in many areas of society for them. However, it is among the most important findings of this study that young people internalize these prejudiced and discriminatory attitudes and make discriminatory attitudes towards individuals younger than them.

**Key Words:** Youth, Discrimination, Age Discrimination

### GİRİŞ

Ayrımcılık kavramının ilk kullanıldığı yer 1878 yılı Anglo-Sakson hukuku ve bir mahkeme kararıdır (Tiritoğlu, 2015: 47). Bu kavram, “ayırımı olma durumu”; “belli bir gruptaki insanların bilinçli bir biçimde ayrıştırılması” biçiminde tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2019). Farklı bir tanıma göre ayrımcılık, toplum içerisinde zayıflık olarak görülen özellikleri taşıyan kişi veya insan gruplarına (kadınlar, farklı etnik özelliklere sahip gruplar, yaşlı veya engel durumu olan insanlar gibi) karşı önyargı içeren, adaletli ve eşit olmayan bir şekilde davranışta bulunmaktır. Ayrımcılık sadece sözel ifade olarak değil aynı zamanda bireylerin farklılıkları ile ilgili homofobik ve cinsiyetçi şakaları içinde bulunduran ifadeleri de kapsamaktadır (Cankurtaran ve Beydili, 2016: 147). Ayrımcılık bireylere, bazı kişisel özellikleri veya belirli sosyal gruplar içinde bulunmaları nedeniyle farklı ve haksız bir şekilde davranma hareketi olarak da tanımlanmaktadır. Ayrımcı davranışlar, farklı şekillerde olmakla birlikte hepsi dışlama ve kabul etmeme davranışlarını içermektedir (Baybora, 2010: 34-35).

Allport (1954) önyargı ve ayrımcılığın; ilk aşamada farklı özellik taşıyan kişi ya da gruplara ilişkin cinsiyetçi, cinsel seçimlerden dolayı nefreti, ırktan dolayı ırkçılığı içeren şakalar ve ifadeler şeklinde ortaya çıktığını belirtmektedir. Diğer aşama uzak durmadır.

Yani bazı kriterler belirleyerek, aynı ortamda bulunmayarak, farklı özellikler taşıyan kişi ya da grupları dışarıda bırakmak amaçlanır. Allport'a göre fiziksel saldırı önyargının bir sonraki ifadesidir. Soykırım ise önyargının sonuçlarının en üst düzeyidir (Akt: Cankurtaran ve Beydili, 2016).

Yaş ayrımcılığı olgusu insanlar tarafından ırkçılık ve cinsiyetçilik kadar yoğunlukla deneyimlenen fakat diğer ayrımcılık türleri kadar görünür olmayan bir ayrımcılık türüdür (Zengin, 2016). Yaş ayrımcılığı, kişilerin yalnızca yaşlarından dolayı ayrımcı tavırlarla karşılaşmasıdır. İnsanlar inançları, cinsel tercihleri ya da cinsiyetleri yüzünden ayrımcılığa uğrayabildikleri gibi sadece yaşlarından dolayı da sosyal hayatında, iş yaşamında, ilişkilerinde veya hizmet alırken ayrımcı davranışlara maruz kalabilirler. Ayrımcılığa uğrayan yaş kategorilerine sadece yaşlılar ve gençler değil çocuklar da dâhil edilebilir. Böylelikle yaşçılık her yaş grubunu etkileyebilen bir olgu haline gelmektedir (Çayır, 2011: 2-3).

Yaş ayrımcılığının en görünür olduğu alanlardan biri iş yaşamıdır. Bireyler yaşlarından dolayı ya tecrübesiz görülüp ya da yaşlı oldukları düşünülerek işe alınmayabilmekte veya çıkarılabilmektedir. Hem gençlerin hem de yaşlıların bu konuda maruz kaldıkları yaş ayrımcılığı kişilerin toplumsal yaşama katılmasını engellemekte ve sosyal dışlanmaya neden olmaktadır (Buz, 2015: 268-278).

Gençlerin ayrımcılığa uğradığı alanlar iş yaşamıyla sınırlı değildir. Gençler ekonomik kaynaklara erişim, barınma, sosyal politika ve hizmetler, siyasi alanda temsil gibi birçok alanda sorun yaşamaktadır (Zengin, 2016; Elhan, 2016).

Yaş ayrımcılığı gençler üzerinde birtakım psikososyal etkiler yaratmaktadır. Gençlere yönelik olarak oluşan kalıp yargılar gençlerin sorumluluklarını yerine getirmesi, ödev üstlenmesini bekleme veya farklı saygı değerlerini göstermesi gibi konularda toplumda birtakım görüşler söz konusudur. Bu kalıp yargılar ve tutumlar gençler üzerinde baskıya neden olmakta ve gençlere güven konusunda sorun teşkil etmektedir (Çayır, 2011: 3). Gençlere karşı oluşan bu kalıp yargılar gençler üzerinde depresyon, kaygı bozukluğu, stres, özgüven eksikliği, kişilik geliştirememesi gibi psikolojik sorunlara yol açmaktadır (Zengin, 2016). Pascoe ve Smart Richman (2009) 134 araştırmayı kapsayan meta analiz çalışması yapmış ve ayrımcılığın ruh sağlığını olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir.

Bu çalışma Karabük Üniversitesi gençlerinin yaşlarından dolayı uğradığı ayrımcılığı cinsiyet, yaş, ekonomik durumları, yaşadıkları şehir gibi değişkenler ile yorumlanarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada amaç; gençlerin ayrımcılık, yaş ayrımcılığı kavramlarını bilip bilmediklerini ve gençlerin hangi alanlarda yaş ayrımcılığına maruz kaldıklarını saptamak, gençlerin maruz kaldıkları yaş ayrımcılıkları karşısındaki düşüncelerini öğrenmektir.

## **YÖNTEM**

Bu araştırma gençlerin uğramış olduğu yaş ayrımcılığı ve bu ayrımcılığın gençler üzerindeki etkilerine ilişkin bilgi edinebilmek amacıyla 2018-2019 eğitim öğretim yılında Karabük Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Metodolojik yöneldim açısından tarama modelinde gerçekleştirilen betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda araştırmacılar ve alanda uzman akademisyenlerden görüş alınarak hazırlanan 50 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Ankette yaş, cinsiyet, ekonomik durum ve en uzun süre yaşanan yer konusunda bilgilere yer verilmiştir.

Sonrasında Karabük Üniversitesinde öğrenim görmekte olan öğrenciler ile görüşülüp araştırmanın amacı anlatılmıştır. Uygulama öncesi katılımcıların rızası alınmış ve veri toplama araçlarını cevaplandırırken içten olmalarını gerektiği vurgulanmıştır. Katılımcıların anketleri cevaplamaya başlamadan önce anketlerin üzerindeki ilgili açıklamaları okumaları istenmiştir. Karabük Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin toplam sayısının %95 güven aralığında alınan örneklem sayısı 382 kişi olarak hesaplanmış küme örnekleme yoluyla yapılan çalışmada toplam 500 katılımcıya ulaşılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları ile elde edilen veriler, SPSS 21.0 programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

## **BULGULAR VE YORUM**

Bu bölümde Karabük Üniversitesi'nde 2018-2019 yılında eğitim öğretim gören gençlerin cinsiyet, yaş grupları, ekonomik durum, en uzun süre yaşanan yer gibi sosyodemografik özellikleri ve yaşlarından dolayı uğramış oldukları ayrımcılık deneyimlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

**Tablo 1. Sosyodemografik Bilgiler**

	n	%
<b>Cinsiyet</b>		
Kadın	315	63
Erkek	185	37
<b>Yaş</b>		
18-21	282	56,4
22-25	202	40,4
25 ve üstü	16	3,2
<b>Ailenin Aylık Geliri (TL)</b>		
0-2000	126	12
2001-4000	327	58,8
4001 ve üstü	47	29,2
<b>En Uzun Yaşanan Yer</b>		
Kır	88	17,6
Kent	412	82,4
<b>Toplam</b>	500	100

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan Karabük Üniversitesi öğrencilerine ait sosyodemografik bilgiler incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisinin kadın (%63), üçte birinin ise erkek (%37) olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş aralığı 18 ile 29 arasında değişen bir yelpazeye otururken ortalama yaş yaklaşık 21 olarak bulunmuştur (Ort.=21.53, S.S.=1.997). Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%58,8) 2001 TL ile 4000 TL arası aylık gelire sahip ailelere mensuptur. Katılımcı ailelerinin %29,2'si 4001 ve üstü aylık gelire sahip iken %12'si 0 ile 2000 arası aylık gelire sahiptir. Araştırmaya katılan öğrencileri yaşadıkları yere göre sınıflandırdığımızda büyük bir kısmının (%82,4) kentte yaşadığı görülmektedir. Kırdaki yaşayan öğrenci yüzdesi ise 17,6'dır. Tablo 2 gençlerin yaş ayrımcılığı hakkındaki düşünceleri ve yaşadıkları ayrımcılıkla bağlantılı sorunlar hakkında bilgi vermektedir.

**Tablo 2. Gençlerin Yaş Ayrımcılığı Hakkındaki Düşünceleri ve Yaşadıkları Ayrımcılıkla Bağlantılı Sorunlar**

<b>Yaş ayrımcılığı kavramını duyma</b>	<b>n</b>	<b>%</b>
Evet	327	65,4
Hayır	173	34,6
<b>Gençlere yönelik yaş ayrımcılığı kavramını duyma</b>	<b>n</b>	<b>%</b>
Evet	277	55,4
Hayır	223	44,6
<b>Barınma problemi yaşama</b>	<b>n</b>	<b>%</b>
Evet	280	56
Hayır	220	44
<b>İş bulma sorunu yaşama</b>	<b>n</b>	<b>%</b>
Evet	265	53
Hayır	235	47
<b>Gençlere yönelik politika ve hizmetlerin yeterliliği</b>	<b>n</b>	<b>%</b>
Evet	57	11,4
Hayır	443	88,6
<b>Siyasette gençlerin daha çok yer alması gerekliliği</b>	<b>n</b>	<b>%</b>
Evet	422	84,4
Hayır	78	15,6
<b>Toplam</b>	<b>500</b>	<b>100</b>

Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık üçte ikisi (%65,4) yaş ayrımcılığı kavramını duyduğunu belirtirken gençlere yönelik yaş ayrımcılığı kavramını duyanların oranı (%55,4) bu oranın altındadır. Dolayısıyla gençlerin yarıya yakını (%44,6) bu konu hakkında herhangi bir farkındalığa sahip görünmemektedir. Araştırmaya katılan gençlerin %56'sı barınma problemi, %53'ü ise iş bulma sorunu yaşadığını belirtmiştir. Katılımcıların %88,6'sı gençlere yönelik politika ve hizmetlerin yetersiz olduğunu düşünmekte, %84,4'ü ise yaşadıkları sorunların çözülmesi için siyasette gençlerin daha çok yer alması gerektiğini belirtmektedir. Tablo 3 gençlerin yaş ayrımcılığına ilişkin deneyimleri hakkında bilgi vermektedir.

**Tablo 3. Gençlere Yönelik Önyargılar ve Gençlerin Yaş Ayrımcılığına İlişkin Deneyimleri**

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Gençlerin aklının havada olduğunun düşünülmesi	11	<b>2,2</b>	35	<b>7</b>	69	<b>13,8</b>	262	<b>52,4</b>	123	<b>24,6</b>
Gençlerin apolitik olduğunun düşünülmesi	20	<b>4</b>	58	<b>11,6</b>	186	<b>37,2</b>	162	<b>32,4</b>	74	<b>14,8</b>
Dış görünüşün yadırganması	115	<b>23</b>	170	<b>34</b>	86	<b>17,2</b>	83	<b>16,6</b>	46	<b>9,2</b>
Yaştan dolayı deneyimsiz görülme	54	<b>10,8</b>	115	<b>23</b>	118	<b>23,6</b>	158	<b>31,6</b>	55	<b>11</b>
Ailenin gençlerin duygusal birlikteliklerinin ciddiye almaması	35	<b>7</b>	71	<b>14,2</b>	113	<b>22,6</b>	176	<b>35,2</b>	105	<b>21</b>
Ailenin gençlerin meslek seçimi kararlarına karışması	182	<b>36,4</b>	155	<b>31,0</b>	71	<b>14,2</b>	52	<b>10,4</b>	40	<b>8</b>
Ailelerin gençlerin hobi harcamalarını gereksiz bulmaları	121	<b>24,2</b>	128	<b>25,6</b>	95	<b>19,0</b>	93	<b>18,6</b>	63	<b>12,6</b>
Yaştan kaynaklı kiralık ev bulma sorunu yaşama	54	<b>10,8</b>	140	<b>28</b>	98	<b>19,6</b>	147	<b>29,4</b>	61	<b>12,2</b>
Gençlerin kendi aralarında yaş ayrımcılığı yapması	33	<b>6,6</b>	62	<b>12,4</b>	89	<b>17,8</b>	185	<b>37,1</b>	130	<b>26,1</b>

Tablo 3 gençlerin birçok alanda toplumun kendilerine yönelik önyargılı olduğunu düşündüğünü ve yine birçok alanda ayrımcılık deneyimine sahip olduğunu göstermektedir. Çalışmaya katılan gençlerin %77'si yaşadıkları toplumda gençlerin aklının havada olduğu düşüncesinin hâkim olduğunu, %47,2'si ise gençlerin apolitik olduğunun düşünülmediğini belirtmektedir. Katılımcıların %56,2'si duygusal birlikteliklerinin ciddiye alınmadığını, %42,6'sı yaşımdan dolayı deneyimsiz görüldüğünü, %41,6'sı yaşı nedeniyle kiralık ev bulmada sorun yaşadığını, %31,2'si ailesinin hobi harcamalarını gereksiz bulduğunu, %25,8'i dış görünüşün yadırgandığını, %18,4'ü ailesinin meslek seçimi kararlarına karıştığını belirtmiştir. Bu konularda önyargılı ve ayrımcı tutumlarla karşılaşan gençler yaş ayrımcılığını içselleştirerek kendilerinden daha genç yaşta bireylere ayrımcı tutumlarda bulunabilmektedir. Nitekim araştırmamıza katılan gençlerin %63,2'si gençlerin kendi aralarında yaş ayrımcılığı yaptığını düşünmektedir.

## TARTIŞMA

İnsanlar genel olarak diğer insanları üç farklı boyut doğrultusunda sınıflandırmaktadır. Bu sınırlandırma; ırk, cinsiyet ve yaş temellidir (Kunda, 1999). Ancak söz konusu sınıflandırmalarla ilgili çalışmalar genellikle ırk ve cinsiyet ayrımcılığı üzerine odaklanmıştır. Yaş ayrımcılığıyla ilgili çalışmalar ise yaşlılara yönelik ayrımcı pratikler üzerine odaklanmış durumdadır. Rodham ve diğerleri (2001) bu durumu gençlere yönelik ayrımcılık yapan bir yaş ayrımcılığı literatürü olarak tanımlamaktadır. Bu nedenle gerçekleştirilen bu çalışmada gençlere yönelik yaş ayrımcılığına odaklanılmıştır.

Gençlere yönelik yaş ayrımcılığı odağında gerçekleştirilen bu çalışmada elde edilen bulgular, yaş ayrımcılığı kavramının gençler tarafından yeterince bilinmediğini ortaya koymuştur. Bu bulgudan hareketle yaş ayrımcılığı konusunda gençlere yönelik bilgilendirme çalışmalarının gerekli olduğu söylenebilir.

Yetişkinler tarafından kurgulanmış bir dünyada yaşamaya çalışan gençlerin barınma ve iş bulma gibi sorunları elde edilen diğer bulgular arasındadır. Gençler yaşadıkları sorunların çözümü için siyasi arenada daha yoğun bir biçimde temsil edilmeleri gerektiğini düşünmektedir. Gençlerin siyaset alanındaki sorun ve ihtiyaçlarıyla ilgili olarak gerçekleştirilen bir çalışmada gençlere hayali bir senaryo aracılığıyla nasıl bir belediye başkanı istedikleri sorulmuştur. Araştırmanın bulgularına göre gençler, adayın etnik kökeni ya da cinsiyetinden bağımsız bir biçimde genç olmasına önem vermişlerdir (Sigelman ve Sigelman, 1982).

Araştırmamıza katılan gençler belirli düzeylerde toplumdaki önyargılardan ve ayrımcı pratiklerden rahatsız olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %77'si yaşadıkları toplumda gençlerin aklının havada olduğu düşüncesinin hâkim olduğunu, %47,2'si ise gençlerin apolitik olduğunun düşünüldüğünü belirtmektedir. Gençlerin %42,6'sı yaşından dolayı deneyimsiz görüldüğünü, %25,8'i ise dış görünüşünün toplum tarafından yadırgandığını belirtmektedir. Çayır'ın (2011) gerçekleştirdiği çalışmaya göre bizim çalışmamıza paralel bir biçimde gençler kendileriyle ilgili birçok olumsuz kalıp ve önyargıdan şikayetçi olmuşlardır.

Aydın (2008: 2-3)'a göre gençlerin anne ve babalarıyla en fazla çatışma yaşadığı alanlardan biri özgürlüklerinin kısıtlanmasıdır. Nitekim bizim çalışmamıza katılan gençlerin %56,2'si duygusal birlikteliklerinin aileleri tarafından ciddiye alınmadığını,



%31,2'si ailesinin hobi harcamalarını gereksiz bulduğunu, %18,4'ü ailesinin meslek seçimi kararlarına karıştığını belirtmiştir. Meslek seçimi konusunda Çerik (2002: 2) ailelerin çocuklar üzerindeki tutum ve davranışlarının önemli olduğunu ve çocukların iş ve özel yaşamlarını etkilediğini belirtmektedir.

Taşkın'a (2007) göre ötekileştirilme ve dışlanma gibi ayrımcı pratikler bireylerde utanç ve farklılık duygusuna neden olur. Birçok birey, ayrımcılığa uğradıklarında kendilerini yetersiz, değersiz ya da dışlanmış olarak hissetmektedir. Hatta bazı çalışmalarda bireylerin bu nedenle toplumdaki önyargılara hak verdikleri bilinmektedir. Bu durum bizim çalışmamızda da geçerlidir. Çalışmamızın belki de en çarpıcı bulgusu gençlerin (%63,2) kendilerine yönelik ayrımcılığı içselleştirerek kendilerinden daha genç olanlara bu ayrımcılığı uyguladığını düşünmeleridir.

## SONUÇ

Karabük Üniversitesi'nde okuyan gençlerin yaş ayrımcılığına uğradığı alanları, maruz kaldıkları yaş ayrımcılığı konusundaki düşüncelerini, ayrımcılık ve yaş ayrımcılığı kavramlarını bilip bilmediklerini saptamayı amaçlayan bu çalışmanın bulgularına göre gençler toplumda kendilerine yönelik birçok alanda önyargılı ve ayrımcı pratiklerin bulunduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte gençler, söz konusu önyargılı ve ayrımcı tutumları içselleştirerek kendilerinden daha genç yaşta bireylere ayrımcı tutumlarda bulunması bu çalışmanın en önemli bulguları arasındadır. Söz konusu bulgulardan hareketle ayrımcılığın yalnızca cinsiyet ve etnisite temelinde olmadığı vurgulanarak yaş ayrımcılığı kavramının daha çok tartışılır hale getirilmesi önem kazanmaktadır. Yaş ayrımcılığı kavramını tartışırken de yaşlı bireyler üzerinden gelişen literatürün gençlik boyutu da ihmal edilmemelidir. Bununla birlikte gençlerin kendilerine yönelik ayrımcılığın farkına varmaları ve bu yöndeki önyargı ve ayrımcı pratiklerle mücadele etmeleri için bilgisel olarak desteklenmeleri önemlidir.

## KAYNAKÇA

Aydın, M. Z. (2008) Kuşaklar Arası Çatışma Mı? Uyum Mu? *Anadolu Gençlik*, 100, 1-3.

- Baybora, D. (2010). Çalışma Yaşamında Yaş Ayrımcılığı ve Amerika Birleşik Devletleri'nde Yaş Ayrımcılığı Düzenlemesi Üzerine. *Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi*, 24, 33-54.
- Buz, S. (2015). Yaşlı Bireylere Yönelik Yaş Ayrımcılığı. *Elektronik Sosyal Bilimler*, 53, 268-278.
- Cankurtaran, Ö. ve Beydili, E. (2016). Ayrımcılık Karşıtı Sosyal Hizmet Uygulamasının Gerekliliği Üzerine. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 27(1), 145-160.
- Çayır, K. (2012). *Yaşçılık/yaşa dayalı ayrımcılık*. K. Çayır ve M.A. Ceyhan (Ed.), *Ayrımcılık: Çok boyutlu yaklaşımlar içinde* (s. 163-174). İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Çerik, Ş. (2002). Ailelerin Gençlere Karşı Tutumları ve Gençlerin Ailelerinin Tutumlarını Algılayışlarına Yönelik Üniversite Gençliği Üzerinde Bir Araştırma. *Ege Academic Review*, 2(1), 21-24.
- Elhan, U. (2016). *Gençlik ve İstihdam Odak Grup Araştırması*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayını.
- Kunda, Z. (1999). *Social Cognition*. Cambridge: MIT Press.
- Pascoe, E. A. ve Smart Richman, L. (2009). Perceived Discrimination and Health: A Meta-Analytic Review. *Psychological Bulletin*, 135(4), 531-554.
- Rodham, K., Glover, I. ve Branine, M. (2001). *Ageism, Young Academics and the Buffalo Stance*. I. Glover ve M. Branine (Ed.). *Ageism Work and Employment* (175-184). Ashgate: Aldershot.
- Sigelman, L. ve Sigelman, C. K. (1982). Sexism, Racism, and Ageism in Voting Behavior: An Experimental Analysis. *Social Psychology Quarterly*, 263-269.
- Taşkın, E. O. (2007). *Stigma, Ruhsal Hastalıklara Yönelik Tutumlar ve Damgalama*. İzmir: Meta Yayınları.
- Tiritoğlu, H. H. (2015). İş ve sosyal güvenlik hukukunda yaş ayrımcılığı. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Türk Dil Kurumu. (2019). Ayrımcılık.  
[http://tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5d946d1c3c7360.34006272](http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5d946d1c3c7360.34006272)

Zengin, O. (2016). *Psikososyal ve kültürel boyutlarıyla yaş ayrımcılığı: Gençlere yönelik ayrımcı pratikler*. A. G. Baran & M. Çakır (Eds.). *İnterdisipliner Yaklaşımla Gençliğin Umudu Toplumun Beklentileri* (pp. 691-701). Hacettepe Üniversitesi Yayınları: Ankara.